

zabavením a prikázáním k vybrání. Proti žalobě postupníka Dr. J. V. na nepřípustnost exekuce proti § 37 ex. ř. namítla žalovaná banka mimo jiné též, že postup pohledávky žalobci jest neplatný (nicotný), ježto šlo o spornou pohledávku, svěřenou žalobci k vymáhání. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Podle § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. je neplatná zejména i smlouva, když právní zástupce převede na sebe zcela nebo zčásti spornou věc jemu svěřenou, nebo dá si slíbiti určitý díl částky, která bude straně přisouzena. V souzené věci jde pouze o to, zdali úmluva o postupu pohledávky Josefa S. ve výši 25.000 Kč spadá pod první z řečených dvou případů v dotčeném zákonném ustanovení upravených. Odvolací soud právem odpověděl kladně na tuto otázku. Třebaže šlo ve sporu C 253/32 formálně jen o platnost závěti Františka S., byl přesto ve skutečnosti předmětem sporu dědický nárok zákonných dědiců a tedy i postupitele Josefa S. To chtěl také odvolací soud vyjádřiti, uváděje, že v řečeném sporu šlo o pozůstalost po Františku S., tedy o majetková práva po případě dědický podíl Josefa S.; že i dovolatel vývodům odvolacího soudu v tom smyslu rozuměl, vyplývá ostatně i z dovolacího spisu. Proti tomu výkladu namítá dovolatel toliko, že se žalobního návrhu učiněného ve věci C 253/32, jenž jest jedině rozhodující, neplyne, že pohledávka mu postoupená dne 25. května 1933 byla sporná ve smyslu § 879, odst. 2, č. 2 obč. zák. Než tuto skutečnost jest posouditi podle hmotněprávního významu sporu. Podle toho jest věc pokládati za spornou nejen tehda, žaluje-li oprávněný přímo o plnění, ale i tehda, je-li oprávněný žalován o zjištění práva, jež jest předurčující pro jeho nárok. Sporná věc je proto právnímu zástupci svěřena již tím, že byl pověřen hájením zájmů oprávněného jako žalovaného ve sporu, jenž je předurčujícím pro sporný nárok. Byl-li tedy Josef S. ve sporu C 253/32 žalován o uznání platnosti závěti Františka S. a postoupil-li dne 25. května 1933 žalobci jako svému právnímu zástupci v onom sporu část dědického podílu číselně určitou, jest souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že tím žalobce, jsa právním zástupcem oprávněného, převedl na sebe zčásti spornou věc jemu svěřenou; uvedený převod pohledávky byl proto nicotný a ježto k této nicotnosti jest hleděti z úřadu, nepochybily nižší soud, neuznaly-li za důvodný žalobní nárok předpokládající platnost onoho postupu.

Čís. 16068.

Odpovědnost držitele pískoviště za škodu vzniklou zřícením anebo oddělením části pískové stěny. Jde o dílo na pozemku ve smyslu § 1319 obč. zák., byla-li na pískovišti písková stěna uměle podkopána nebo stupňovitě odkopána.

Žalobce se na žalované obci domáhá náhrady škody a k odůvodnění žaloby přednesl, že žalovaná obec jest vlastnící cihelny v B., kde jest dobýván též písek; dne 22. září 1931 byl žalobce při nakládání písku koupeného Vilémem P., na jehož poukaz měl písek ten odvésti, v pískovišti zraněn, a to tím, že se na něho zřítily vrstvy písku, která byla značně podkopána, takže rozdíl mezi horní a dolní hranou vrstvy činil asi jeden a půl metru. K zřícení pískové vrstvy došlo nejen tímto zaviněním zaměstnance obce v pískovišti, ale i vinou obce, která byla upozorňována na neopatrné dobývání písku v jejím pískovišti již před úrazem. Žalovaná obec namítla proti žalobě mimo jiné, že cihelna, v níž jest dobýván písek, jest samostatným hospodářským objektem s vlastní správou, že písek byl dobýván na stěně 4 až 5 m vysoké, a to stupňovitě ve třech stupních podle předpisů, neboť dolní stupeň byl asi 180 cm, horní dva stupně asi po 150 cm vysoké a asi 120 cm široké, a že si žalobce zavinil úraz sám. Soud první stolice vyhověl zčásti žalobě. Odvolací soud zamítl žalobu zcela.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvému soudu, aby o věci dále jednal znova rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy se neprávem nezabývaly věcí s hlediska § 1319 obč. zák., ač žalobce přednesl v první stolici všecky skutkové okolnosti závažné s hlediska řečeného zákonného ustanovení. Podle toho ustanovení musí poškozený dokázat, že utrpěl škodu, že škoda ta byla způsobena zřícením nebo oddělením části budovy nebo jiného díla na pozemku provedeného, že budova nebo dílo jsou v držení žalovaného a že jsou vadné. V souzené věci přednesl žalobce již v první stolici, že byl v pískovišti, jehož vlastnící a provozovatelkou jest žalovaná obec, zasažen a těžce zraněn vrstvou písku, která se utrhla z podkopané pískové stěny. Pískovou stěnu uměle podkopanou nebo, jak tvrdila žalovaná obec, stupňovitě odkopanou jest pokládati za dílo provedené na pozemku. Nesporné jest, že žalovaná obec jest vlastnící pískoviště, kde se žalobci stal úraz, a že dobývání písku jest prováděno obecní cihelnou. V rozsudku soudu první stolice bylo vyloženo, že nezáleží na tom, že obecní cihelna jest organisována jako samostatný hospodářský objekt, a v tomto směru nebyl rozsudek prvního soudu ani napaden. Z toho plyne, že pískoviště, o něž jde, jest v držení žalované obce. Bylo zjištěno, že žalobce byl tam těžce zraněn, a byla také zjištěna příčinná souvislost mezi jeho zraněním a zřícením části pískové stěny, nebylo však zjištěno, zdali písková stěna byla, jak tvrdí žalobce, v době jeho úrazu podkopána, a že se proto její část utrhla a žalobce následkem toho utrpěl úraz, či, jak tvrdí žalovaná, zda byla stupňovitě odkopána. Nebylo to zjištěno ani z posudku znalce, ani ze svědecké výpovědi Václava B. a nepřisežné výpovědi žalobcovy, takže závěr, který ze skutečných zjištění z těchto důkazů činí nižší soudy, postrádá skutkového podkladu. Žalobce tvrdil a dokazoval také vinu žalované. Ale jest věcí žalované, aby dokázala svou nevinu, to jest, že vynaložila péči potřebnou a možnou

k odvrácení nebezpečí (srv. rozh. č. 7606, 14090 Sb. n. s.). V tom směru scházejí potřebná skutková zjištění, ba i přednes žalované obce, a nestačí tvrzení žalobcovy o vině žalované ani příslušná skutková zjištění nižších soudů. Odvolací řízení trpí tudíž vadou, která, třebaže nepůsobila zmatečnost, zabránila úplnému vysvětlení a důkladnému posouzení věci (§ 503 č. 2 c. ř. s.). Bylo proto podle § 510 c. ř. s. zrušiti napadený rozsudek, a protože bude patrně třeba jednání v první stolici, aby se věc stala zralou k rozhodnutí, i rozsudek soudu první stolice a vrátiti věc tomuto soudu, aby v naznačených směrech hledě k ustanovení § 182 c. ř. s. a min. nař. č. 116/1908 ř. z., řízení doplnil a znovu rozhodl.

Čís. 16069.

Třebaže bylo zaměstnancovo propuštění uznáno nálezením rozhodčí komise závodního výboru, vydaným podle § 3 písm. g) zák. č. 330/1921 Sb. z. a n., za nepravdělivou příkrost, jest zaměstnanec, domáhající se na zaměstnavateli náhrady škody vzniklé mu z tohoto propuštění, povinen uvést skutečnosti jeho nárok odůvodňující (§ 1295, odst. 2, obč. zák.). Nestačí, že se v žalobě dovolával uvedeného nálezu rozhodčí komise. Řečený nálezn není pro soudy závazný.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1937, Rv I 461/37.)

Žalobce byl od roku 1924 až do 15. dubna 1936 zaměstnán u žalované firmy za týdenní mzdu 125 Kč. Posléze uvedeného dne byl žalovanou propuštěn, aniž byl dříve dotázán závodní výbor. K žalobcově stížnosti uznala rozhodčí komise nálezením ze dne 24. dubna 1936 vydaným podle § 3 písm. g) zák. č. 330/1921 Sb. z. a n., že jest žalovaná povinna a) buď žalobce přijati do práce za dřívějších podmínek a nahraditi mu zároveň mezi tím ušlý výdělek, b) nebo mu opatřiti jiné zaměstnání v tomtéž oboru a v témže místě s přibližně stejným výdělkem, c) nebo žalobci zaplatiti odbytné ve výši čtyřnedělní mzdy. Žalovaná firma užila třetí možnosti pod c) a dne 19. června 1936 složila pro žalobce u soudu 500 Kč a jako odškodnění za dovolenou 142 Kč 20 h, které žalobce nepřijal. Ježto žalovaná firma se vzpěčuje přijmouti jej do práce přes to, že nálezením výše dotčeným, jenž jest prejudiciálním pro soukromoprávní nároky žalobcovy, bylo vysloveno, že žalobcovo propuštění ze služeb žalované firmy je nespravedlivou příkrostí, domáhá se žalobce, aby byla žalovaná uznána ve smyslu § 1295, odst. 2, obč. zák. povinnou nahraditi mu škodu vzniklou z jeho propuštění ze služeb. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Žalobce přednesl na prvním soudě, že rozhodčí komise uznala jeho propuštění ze služeb žalované firmy za nespravedlivou příkrost a že pro tuto nespravedlivou příkrost, o které prý bylo rozhodčí komisí závazně pro soudy rozhodnuto, jest mu žalovaná firma zavázaná k náhradě